

VII. Ba. 29013

Cena Din 2—

Leto LIX. številka 98.

v Ljubljani, v soboto 1. maja 1926.

SLOVENSKI NAROD

Izšašek vsek dan popoldne, izvzemni nedelje in prazniki. — Iznosnički do 30 pett 4 2 D, do 100 vrt 20 50 p, vsi ostani peti vrst 4 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Iznosnički davek posebej. — "Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za iznosnički 420 D.

Upravljanje: Kraljeva ulica 8, predstoj. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica 8, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštinske piščane v gotovini.

— Ker je 1. majnik obvezen tiskarski praznik, izide prihodnja številka "Slovenskega Naroda" v ponedeljek.

Prvi maj

Veliki mednarodni praznik dela, socialistični praznik in mladosti se nam je letos približal skozi neprestane domače in mednarodne krize tako brzo, da bo komaj dosegel tisti notranji odziv v našem narodu, kakor si ga želimo kot odkritosrčni pristaši moderne socialne ideje.

Socialni razvoj je v temi zvezi s političnim razvojem. Niso možne pomembne socialne reforme, kjer niso ustaljene politične razmere, ako vlada kaos v mednarodnih ali notranjopolitičnih odnosa. Baš radi tega kaže Evropa v zadnjih letih obrat izrazitega socialnega nazadovanja, državniki in parlamenti ne morejo posvetiti socialnim vprašanjem tiste pozornosti, ki jima gre. Občutimo pa to še prav posebno tudi na lastni koži. Radi večnih političnih kriz ni le zastala vsa državna akcija na socialnem polju, ampak smo danes na tem, da izgubimo mnoge socialne dobrine, ki so se nam zdele že skoro samoumevne. Veliki in ali nasprotniki vsega socialnega napredka spremembo ribarju v kalnem in rušijo postojanko za postojanko.

Kakov pa je na eni strani jasno, da prevladovanje političnih vprašanj na socialnimi takoj v mednarodni kakor v naši notranji politiki ne bo tako hitro izginilo z dnevnega reda, tako je po drugi strani razvidno, da se pripravljajo v mednarodnih socialnih stremljih novi smeri. Velike socialne in gospodarske preizkušnje povojnega časa so prepričale narode, da treba anarhistična stremljenja raznih ekstremistov pospraviti v staro šaro in jih nadomestiti z novimi, pozitivnimi socialnimi gesli. Revolucije ne ustvarjajo socialnega blagostanja, se manj pa sreči sirokih mas. Danes treba pozitivno dela, veste priprave vsakega uča človeške družbe za svoj poklic, za borbo za obstanek, za gospodarstvo, za narod in državo. Socialne izprenembe in socialno blagostanje ne bo prišlo samo od sebe, nego bo treba trdega boja na samem sebi, na delavstvu, na vseh članih človeške družbe, ki streme kvišku. Brez dela, brez notranje in počitne priprave ni jela, ni blagostanja, ni sreči.

V tem smislu se poraja nova ideja 1. majnika, ne revolucionarna in anarhistična, ne razrednobojna, kakor doslej v preteklosti, nego socialnopravna ideja, ideja samovoznje vseh delovnih stanov in njihove stvarne, počitne in notranje priprave na naloge življenja, naroda in države.

Taka ideja priznava skupnost vseh stanov in njihovih potrebu v organičnem telesu celokupnega naroda. Delo in solidarnost stanov, to sta ideji, ki bosta zmagali na celi črti, ker kažejo vsa znamenja, da se k tem dvem idejam preorientira Evropa in ž njo vse svetovno socialno gibanje.

Take socialne smeri morajo zavladati tudi v naši državi, ako hočemo, da bodo delovni stanovi dejansko v ustvarjajočem smislu posegli v razvoj in napredek našega naroda. Ta narod pa bo storil pri prvi prički tudi svojo dolžnost na političnem polju, kjer bo kakor vihra odstranil zastarele stranke, te najhujše zadrževalce modernega razvoja naše države ter prepričali politične moči tako, da bomo razpolazili z modernimi voditelji, mladimi socialno in kulturno na najvišji stopnji sodobnosti stojecimi strankami. Po tem šele bomo dobili vlade, ki bodo razumele narodove težave in težje, zavrgle politične intrige in demagoške borbe za oblast ter spoznale svojo pravo naloge: buditi narod k delavnosti, pripravljati socialno pravčnost in ustvarjati kulturno in gospodarsko blagino!

Mala antanta in berlinska pogodba

Paris, 30. aprila. Vodilni politični krog kažejo živahnno zanimanje za stališče Male antante napram novi nemško-ruski pogodbi. Po objavi te pogodbe so zastopniki držav Male antante čestotrat posečali. Oni d'Orsay ter francosko vlado obvestili o stališču svoje vladi napram nemško-ruski zvezi. Na konferenci Male antante, ki se vrši letos meseca julija na Bledu, pride v razgovor tudi nemško - ruska pogodba kot ena najvažnejših točk.

Obnovljena in spopolnjenja vlada RR

Vsi odstopivši radičevci razum Stjepana Radića so zopet začeli staro ministrstvo. — Mesto Stjepana Radića je vstopil v vlado g. Pucelj kot poljedelski minister. — Novi radičevski podatniki.

— Beograd, 30. aprila. Dva dni trajajoča pogajanja med ministrskim predsednikom g. Nikolo Uzunovićem in predsednikom HSS g. Stepanom Radićem so končno včeraj popoldne končala z rezultatom, da je g. Radić na celi črti kapituliral ter postal svoje liudi v vlado, ki je sedaj sestavljena takole:

Nikola Uzunović, ministrsko predsedstvo (rad).

Marko Gjuričić, pravosodni minister (rad).

dr. Momčilo Ninčić, zunanjji minister (rad).

Baža Maksimović, notranji minister (rad).

dr. Ninko Perić, finančni minister (rad).

dr. Ivan Krajač, minister za trgovino in industrijo (HSS).

Miša Trifunović, prosvetni minister (rad.) obenem namestnik ministra ver.

dr. Milan Srškić, minister za izenačenje zakonov (rad).

Milorad Vujičić, minister za javna dela (rad).

Milan Simonović, minister za socialno politiko (rad.).

Pavle Radić, minister za agrarno reformo (HSS).

dr. Benjamin Šuperina, minister pošte in brojjava (HSS).

dr. Vasa Jovanović, prometni minister (rad.).

Ivan Pucelj, poljedelski minister (HSS).

dr. Nikola Nikić, minister za šume in rudnike (HSS).

dr. Slavko Miletić, minister za ljudsko zdravje (rad.).

general Dušan Trifunović, minister vojne in mornarice.

Državni podatniki so postali: Ivan Neudorfer v finančnem ministrstvu, dr. Pasarić v prosvetnem ministrstvu, dr. Ivan Pernar v notranjem ministrstvu in inž. Košutić v prometnem ministrstvu. Vsi so radičevci. Radikalni podatniki so ostali isti.

Novi imenovani ministri so sноči ob 19.30 pristigli kralju po običajnem ceremonijetu.

Vest o imenovanju nove vlade se je kmalu razširila po Beogradu. Nikjer ni napravila globokejšega vtiša in je bila sprejeta nova vlada povsod z velikim malodusjem.

Zadnje dni se zbirajo pristaši g. Nikole Pašića, ki imajo znatno nadmoč v radikalnem klubu in so odločeno na prvi seji radikalnega kluba, ki je sklicana za 4. maja dopoldne, izvzeti konflikt s pristaši Ljube Jovanovića. Ta konflikt bo po zatrdirju razmene poznavajočih oseb usodepočin za radikalno stranko.

Krsta Miletić potrjuje v današnji intervju točno reproduciran. Zunanju ministru dr. Ninčiću, ki je Miletićev izjavil, skoraj skoraj imenovan prostško provokacijo, odgovarja danes Krsta Miletić, da je ta izjava dokaz, da v

obeščevci hiši ne kažejo govoriti o vriji. Interpelacija o zlorabi kraljevega imena bo sestavljena prihodnje dni in takoj v sredo predložena parlamentu.

Aktiven minister sedanje vlade, čigar ime "Politika" začasno zamolčuje, izjavlja, da bo v radikalnem klubu iztekel, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

Zadnje dni se zbirajo pristaši g. Nikole Pašića, ki imajo znatno nadmoč v radikalnem klubu in so odločeno na prvi seji radikalnega kluba, ki je sklicana za 4. maja dopoldne, izvzeti konflikt s pristaši Ljube Jovanovića. Ta konflikt bo po zatrdirju razmene poznavajočih oseb usodepočin za radikalno stranko.

Razvila se je živahn debata o izključitvi Ljube Jovanovića. Mestna organizacija je v veliko večino izrazilo popolno zaupanje šefu stranke g. Nikolici Pašiću. Organizacija neomajno zaupa svojemu voditelju. Tudi klub radikalne akademiske omladine je odločno nastopil proti g. Ljubi Jovanoviću ter izrazil zaupnično g. Pašiću.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti njemu.

— Beograd, 30. aprila. Z obnovitveno režimo RR ni odstranjeno globoko nesoglasje v radikalnem klubu. Nasploh med obema strujama so od dne do kine globoka in ostrešja. Problem pomirjenja radikalov je težak. Razkol v stranki nezogib. Ni mogoč dobiti leka, da bi se zacele globoke rane. Borba med obema taboroma je vedno hujša. Pašičevi pristaši so zelo bojeviti in danes znova napovedujejo nove obtožbe proti dr. Ninčiću in Božu Maksimoviću. Klub temu da skušata dr. Ninčića in Božu Maksimović včeraj v "Politiki" objavljeno ostro izjavo Krste Miletića omalovažati, je v bograski javnosti nastalo veliko gorčenje proti nj

Politični in nepolitični puberki

Beograd, 29. aprila.

Kaj porečete, ko prečitate sledeče pismo?

«Prizren, 27. Dozvali smo, da je naš delegat K. Ristić glasoval proti predlogu g. Pašića. Podvazamo se obvestiti glavnega odbora, da tako glasovanje nasprotuje želji radikalov iz celega okraja in izročenemu polnomociju za neomajno zaupanje g. Pašiću. Radi tega proslimo, naj se glas našega delegata smatra, da je bil dan za g. Pašića, ker mu je bilo polnomocije izročeno samo v to svrhu.» — Predsednik in tajnik sreskega radikalnega odbora z lastno-imenimi podpisni.

Edini delegat, ki glasuje za Ljubo Jovanovića, je postavljen na laž in desauriran pred celo javnostjo!

Najnovejši račun brez krčmara dela g. Stepan Radić, ki se je te dni spomnil Svetozaru Pribičevicu in se z novinarji tako-le razgovarjal o njem:

«Gospod predsednik, vi torej mislite, da ima g. Pribičević bodočnost?»

«Na vsak način, tako je,» odvrne Stepan Radić.

«Gospod predsednik, v zadnjem času mnogo koketirate z g. Pribičevićem...»

«Na vsak način, na vsak način! In se kako koketirat!»

«Pa saj sta si stara prijatelja!» vzklikne dr. Niko Nikić.

Se ena iz razgovorov z g. Radicem. Ko je prišel predvčerjavšnjim v parlament, so ga novinarji vprašali, kako dolgo ostane v Beogradu.

Pa, tako dva do tri dana.»
— Hočete li ići g. Uzunoviću.»
«To još neznam sigurno. Ali mislim, da cu ići.»
«Kako stoji situacija?»
«Vrl dobro. Proleće se razvija, kao šte, se i situacija razvija. Sve se razvija.»
«Hočete li u vladu, g. predsednike?»
«E, to je tajna.»
«Vi ste se izmirili sa gg. Nikidem i Šuperinom?»
«Nismo se ni svajdali!»
«Oni su bili istupili.»
«Pa su se sada povratili!»
«Hočete li zaklati debelo tele? Vratio se bludni sin!»
«Dabome, hočemo. Zaklamočemo dva teleta za dva ministra. Za svakog po jednog. Dva ministra, dva teleta.»

Na včerajšnji seji beogradskega občinskega sveta so razpravljali o interpelaciji radi nezgodnih razmer v beogradski klavnicni. Interpelacija navaja na pr. naslednje očitke:

Psi se nemoteno sprehajajo po klavnicu med živino in mesom; lijevo kri in tudi meso.

Po vsej klavnicu se pode podgane, zlasti pa po hladilnici, tako da preti resna nevarnost kužnih bolezni.

Stop je skoro v vseh prostorih preluknjan, tako da padata na meso i dež i prah.

Kanalji so zamašeni in služijo samo za razširjanje smradu.
Dober tek!

Klavnica je last privatne družbe, ne mestne občine.

inženjerje, da nastavljajo edino le domaćine. Domači inženjerji imajo iste visokosloško izobrazbo kot inozemci; z strokovnega stališča tukaj ni nobene razlike; z državnega in narodnega stališča imajo pa vsekakor izključno pravico za namestitevle domaćini.

Podpisano Udruženje je sklenilo, da stavi svoje informacije na razpolago delojalcem, ki zaposlujejo inženjerje, in delojalcem — inženjerjem s tem, da v svojem področju ustvarijo borzo dela za inženjerje. Informacije se bodo dajale brezplačno zgolj iz zgoraj navedenih neskljivih namenov ter v stanovskem in narodnem interesu.

Zategadelj prosi Udruženje:

1. Da mu podjetja prijavijo prosta mesta z vsemi potrebnimi podatki.

2. Da se inženjerji, ki isčejo nameštitev, javljajo s podatki o točnem naslovu, dovršenih študijih in morebitnih praksi. Kdo se še ne javi, naj se priredi takoli.

3. Da se vsi nezaposleni inženjerji obmeni prijavijo tudi državnih borzih del.

Udruženje jugoslovenskih inženjerjev v Ljubljani.

Ronald Colman
ŠPORTSKA VENERA
Ronald Colman

1. maja ob 3. uri popoldan

se vrši po enotni ceni od Din 5 — brez extra na vrsto sedežev velika reklama in propagandna predstava za najnovejšega ameriškega komika Raymond Griffitha, ki je zaradi trapantne sličnosti z nepozabnim Linderjem nazvan

MAKS LINDER II.

Predvaja se sijajna salonska detektivska veseljiga

Pot v zakonski raj

Njegovo lepo partnico Betty Compton imenujejo ameriško Šeef Gwendol. V tej veseljigi sodeluje 627 ameriških policistov na motociklih. — Napot! Izvrstna zabava! Smej b ež krajca in konca!

Redne predstave pri navadnih cenah se vrši v soboto ob: pol 5., 6., pol 8. in 9. ur. V nedeljo ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. ur. — Predprodaja vstopnic od 10 — pol 1 in 2 naprej.

ELITNI KINO MATICA vodilni kino v Ljubljani.

Jack London:

Roman treh src

— Senorita Leoncie! — je zaklical naglo in prestregel udarec. — Moja ima velik tajnost.

Torres je bil še vedno pripravljen, da ga ugari.

— Tvoja hoče, da se poroči z lepo senorito Leoncino druga mož?

Torres je povesil roko, v kateri je držal bič.

— Govori! — je zakričal osorno. — Kakšno tajnost imam?

Kitajec je ponovil svoje vprašanje.

— Recimo, da nočem.

— Tedaj lahko tvoja prepreči druga mož, — če tvoja kupi tajnost.

— Kakšna je pa je tvoja tajnost? Sem z njo!

— Najprej, — je zmajal Yi Poon z glavo, — bo tvoja plačala šesto zlat dolar. Tedaj moja pove tajnost.

— Plačam ti — je izjavil Torres, dasi je že vnaprej vedel, da Kitajec ne dobi niti ficka. — Poše mi, kakšne skrivnosti imam, in če ne bo laž, dobiš zahtevano vsoto. Le poglej!

Potegnil je iz žepa nabito polno denarnico in jo pomolil Kitajcu pod nos. Kitajec je vzduhnil in odvedel Torresa na obalo, kjer je čakala starka. Nerad je izdal skrivnost, ker je moral svojo robo ne more poročiti z senorito Leoncio. Janki brat.

98 kreditirati, kar pa ni bilo v njegovi navadi.

— Ta stari žensčina, — je razlagal Torres, — ne laže. On je bolan. On knali umre. On se boji. Duhovnik v Colonu pravi: povej skrivnost, ali pa twoja umre in pride v pekel. On ne more lagati.

— Nu, če res ne zna lagati, kaj mi pa pove?

— Ali mi bo tvoja plačala?

— Kar brez skrbi bodi, šesto zlatih dolarjev ti ne uide.

— Ta stari ženska je rodila v Cadizu, v stara dežela. On je bil sluga številka ena, pestunja številka ena. Učinjal se je Angležem. Angleži so hodili v Cadiz. On je služil dolgo, dolgo. On je odpotoval na Angleško. Potem Španski kri, vroči kri — on je zblaznil. Angleži so imeli majhen, majčken deklica. Ona je ukrali majhen deklica in pobegnil v Panamo. Ta majhen deklica je vzel senior Solano za svoj hčer. Senior Solano ima mnogo sinov in noben hčer. Senior Solano je nopravil majhen deklica za svoj hčer. Senior Solano ima naveden deklica za svoj hčer, in ta ženski niso povedali, kako je deklica ime. Njeni papa in mama je zelo blagorodni, zelo bogati. Ves Anglija pozna papa in mama deklice ime »Morgan«. Tvoja pozna ime »Morgan«?

— V Colon so prihajali ljudje iz San Antonia. Pripovedovali so, da se hoče hči senora Solano poročiti z Jankijem. Janki se piše Morgan. Janki se ne more poročiti z senorita Leoncio. Janki brat.

Sokol

Prislušava 1. maja na Taboru

Vsi pravi Sokoli, pravi delavci v sokolskih društvih se zavedajo pomene praznika dela, ki je praznik uspeha. Sokolu I., ki se ni strašil nikoli nobenega truda in napora, bo usoda tudi z uspehom naklonjena. Če to dobro semo pade v sprejemljive duše naše sokolske mladine, bo tudi v njej zraslo veselje do dela in uspehi bodočnosti so zajamčeni. Dne 1. maja je setev, naj bi uspeh živje bila deležna vse domovina, ki jo nosimo v srcu.

Pridite torej vsi v soboto 1. maja proti večeru ob 18. uri na Tabor, da boste načrtoči pri setvi, pri praznovanju veselja do dela in upanja na boljšo bodočnost našega naroda. Mladinski odsek nastopi z eno televodajo uro, pa s številnimi zanimivostmi. Nastopi moški in ženski načrščaj, moška in ženska deca in enkratno menjavno na orodju. Sodeluje orkester Sokola L.

Zdravlj! Na svidenje!

— Iz Štepanja vasi. Sokolsko društvo v Štepanji vasi naznana, da bo pešišč v Višnjo goro dan 9. maja t. l. Pot nas bo vodila pet ur hoda, in sicer skozi same romantične kraje. Napotimo se skozi Sp. Hrušico v Dobrunje, Sostro, Podlipoglav, Selca, Pance Polica v Višnjo goro. Povratek z vlačkom. Skupni obed v Višnji gori. Zbirališče ob 6. zjutraj pred društveno sobo. Cianistro in sokolski prijatelji pohitimo v naravo, ki je baš sedaj v najbujejšem cvetiju!

— Sokolsko društvo v Ščiki naznana svojemu članstvu, da sprejema prijave za zlet v Prago samo še do 9. maja, in sicer vsak dan ob 18. in 20. ure v društveni televodnici, kjer se ob istem času dajejo tudi vse potrebne informacije.

— Sokol I na Taboru. Prednjački zbor opozarja članstvo vseh oddelkov, da redno poseča televodne ure ter da se temeljito pripravlja za največji zlet Sokolstva v Pragi. Iz dosedanjih objav v časopisu razvidite, da bo to načrščja manifestacija Sokolstva in da bodo na tem zletu zastopani vsi kulturni narodi s svojimi najboljšimi televodniki. Vršijo se tudi tekme v višnjem in nižjem oddelku z tako težkimi vajami, za katere se članstvo pridno pripravlja, da čim boljše nastopi in tekmuje. Poleg dveh televodnih vrst trenirajo 3 braťja za mednarodno tekmo v Lyonu in za slovensko prvenstvo v Pragi. — Opozarjam vse naše članstvo, da se najpozneje do 8. maja prijavi za udeležbo v Pragi v društveni pisarni na Taboru. Pozneje prijave se ne bodo mogle upoštevati. Zletna pisarna ozroma stanovanjski odsek sicer ne bodo v stanu preskrbiti prenoscit. Točna pojasnila dobite v društveni pisarni vsak dan ob 16. in 17. v nedeljo ob 16.30, obakrat na igrišču Ilirije pri Šišenskem kolodvoru.

— Sporazum v plavilnem podsvetu. Na konferenci, ki se je vršila radi krize v ljubljanskem plivačkem podsvetu, je došlo do sporazuma. Dosedanji odbor odstopi dve mesti delegatom SK Ilirije, s katerimi se izpopolni na prvi sej.

— Teniški turnir Praga : Beograd. Danes in jutri se vrši v prestolici medmestni teniški turnir Praga : Beograd. Praško moštvo obstaja iz znanih temniških igračev Sojke in Macenauerja. Za Beograd bodo igral Igg. Nedić, Balaš, Kaciančić, Popović in Seleksinski.

— Ta star žensčina, — je razlagal Torres, — ne laže. On je bolan. On knali umre. On se boji. Duhovnik v Colonu pravi: povej skrivnost, ali pa twoja umre in pride v pekel. On ne more lagati.

— Nu, če res ne zna lagati, kaj mi pa pove?

— Ali mi bo tvoja plačala?

— Kar brez skrbi bodi, šesto zlatih dolarjev ti ne uide.

— Ta stari ženska je rodila v Cadizu, v stara dežela. On je bil sluga številka ena, pestunja številka ena. Učinjal se je Angležem. Angleži so hodili v Cadiz. On je služil dolgo, dolgo. On je odpotoval na Angleško. Potem Španski kri, vroči kri — on je zblaznil. Angleži so imeli majhen, majčken deklica. Ona je ukrali majhen deklica in pobegnil v Panamo. Ta majhen deklica je vzel senior Solano za svoj hčer. Senior Solano ima mnogo sinov in noben hčer. Senior Solano je nopravil majhen deklica za svoj hčer, in ta ženski niso povedali, kako je deklica ime. Njeni papa in mama je zelo blagorodni, zelo bogati. Ves Anglija pozna papa in mama deklice ime »Morgan«. Tvoja pozna ime »Morgan«?

— V Colon so prihajali ljudje iz San Antonia. Pripovedovali so, da se hoče hči senora Solano poročiti z Jankijem. Janki se piše Morgan. Janki se ne more poročiti z senorita Leoncio. Janki brat.

— Tekmovanja za plavilno prvenstvo. V smislu razpisa Jugoslavenskega plivaškega saveza se vrše letošnja tekmovanja za plavilno prvenstvo države dne 7. in 8. avgusta t. l. v Dubrovniku. — Razpis obseg standardni program za juniorje, seniorje, junijorke in seniorke. Tekmovanja se bodo vršila po tehničnem pravilniku JPS. Pravje sprejema savezni I. tajnik g. Mirko Šimović v Zagrebu do 15. julija t. l. Prijava po tem roku se ne bodo vpoštevale, ker bo savez natisnil program vseh udeležencev. Vložki za poenodno disciplino so 5. za moštev in 10. za ženske.

— Dunajski Amaterji, ki nastopajo jučri in v nedeljo proti SK Iliriji v Ljubljani, bodo po vsej prilikl gostovali prihodnjo soboto in nedeljo, t. j. 8. in 9. maja proti Hašku v Zagrebu.

— Hazenska medmestna tekma Zagreb — Ljubljana je določena za dan 6. junija v Zagrebu.

— Pomiljeno Haško moštvo. Proti Hašku, ki igra jutri in v nedeljo proti Hašku v Zagrebu, postavi Haškov trener Koželj polpopolno pomiljeno moštvo, ker je Hašk izgubil v zadnjem mesecu skor polovico igračev prvega moštva.

DANASNE PRIREDITVE.

Gledališče: drama in opera zaprt.

Kino Matice: »Pokojna Matka Pascal«;

Ljubljanski dvor: »Dama s kamelijami«;

Kino Ideal: »Horido«.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama »Borba«, opera za prva.

Kino Matice: »Pot v zakonski raj«;

Ljubljanski dvor: »Dama s kamelijami«;

Kino Ideal: »Vlom

Koliko miljonarjev je v Ljubljani?

Bogastvo in siromaštvu v Ljubljani. — **Zanimivosti iz naše gospodarske zgodovine.** — **Davčna preobremenjenost.** — **Kronski in dinarski milijonarji.** — **Koliko je vredna vas Ljubljana?**

Gospodarskemu zgodovinarju se bo posrečilo dokazati, da je Ljubljana relativno še najbolj cvetela v dobi pred otvoritvijo Južne železnice. Zlasti v prvi polovici 19. stoletja je tvorila Ljubljana pravo trgovsko središče in posredovališče velikega štita. Še za današnje čase mogočne stavbe, ki so se dvigale na Dunajskih Tržaški cesti, pričajo o velikem prometu, ki se je nekoč razviljal iz Trsta proti severnim pokrajinam skozi Ljubljano kot prvo velik postajano etapo. Blago so večinoma vozili do Vrhnik, od tam pa po Ljubljanici do Ljubljane; od tod nato zopet na vozovih proti severu.

Uvoz trsnega sladkorja je dal tiste čase našemu mestu sladkorno rafinerijo, ki je vztrajala še dolgo po zgraditvi Južne železnice, dokler je ni ubila konkurenca češkega pesnega sladkorja. Tudi tekstilna tovarna, ki se je nahajala na prostoru sedanjega Ljubljanskega dvora in stanovanjskih hiš Jadranske banke na koncu Miklošičeve ceste, je vzrastla v tistih časih in enako propadla vsled konkurence češke tekstilne industrije. Imeli smo tudi tovarno vžigalnic, ki je ravno tako propadla. Pod enakim pritiskom češke industrije je umrla steklena industrija na Kočevskem. Edini pozitivni razvoj kaže železna industrija, ki se je jela razvijati z ustanovitvijo Kranjske industrijske družbe na Jesenicah leta 1873.

Ker se razvija velika trgovina samo tam, kjer so podani pogoji za obsežno posredništvo, je prirodno, da je cvetoči položaj ljubljanskega mesta začel propadati, čim je Ljubljana izgubila svoj posredniški značaj, kar se je zdrgalo l. 1848, odnosno l. 1853, ko je prodiga Južne železnice spojila Trst direktno z Dunajem in drugimi zaledjem. Otvoritev Južne železnice je povzročila pravo gospodarsko revolucijo v vseh naših krajih, posebno pa v Ljubljani. Njene posledice sta občutili tako trgovina kakor ravnokar poganjajoča industrija. Trgovina je opečala, industrija propadala, to tem boli, ker je avstrijska železniškotarifna politika pospeševala le razvoj Trsta in Dunaja.

Ljubljana je tako postala v gospodarskem oziru povsem malomeščanska in provincialna. Malo olajšava sta prinesli gorenjska in dolenska železnica, ki pa nista značili za mesto revolucionarnega dogodka, ker je Ljubljana že itak pred otvoritvijo teh prog zalačala ob strani v poslovнем in gospodarskem oziru.

Povsem nova doba pa je pričela po prevratu, ko je postala Ljubljana naša zapadno izhodišče jugoslovenske države. Zlasti povojo razmere so mnogo pripomogle do tega, da je Ljubljana vsaj za par let začarala kot veliko trgovsko mesto z navidezno zavidno prihodnostjo. Državna mreja je bila zaprta proti Madžarski, proti Bolgarski, proti Rumuniji; edina vrata v veliki svet so peljala skozi Ljubljano. Tako je prišlo, da je Ljubljana postala tista leta centrala za promet z inozemstvom in da je koncentrirala posredniško trgovino za znatne dele naše države. Zdelo se je, da postane industrijsko in trgovsko središče. Kar nikle so iz tal banke, tovarne, trgovine, zlasti pa posredniški obrati. L. 1922. smo imeli samo v transportnih in špedicijskih obračih nič manj kot 3300 nameščencev. L. 1922. je bil otvoren prvi ljubljanski velenjem, ki je razgrnil sliko o mogočni stavbi slovenskega trgovstva in industrije. Toda ta stavba ni bila solidna, saj je preko moči in preko dejanskih razmer. Poznejši razvoj prometa in poslov v naši državi je ustvaril vse počno drugih centrov, ki so bili za dotične kraje mnogo prirodejši od Ljubljane. Nastopila je reakcija, ki se uveljavila že danes. Poslovni delokrog Ljubljane se je skrčil na skoro predvojni obseg. L. 1925. je špredstavstvo zaposljevalo samo še 700 uslužencev.

Neugodno so vplivali tudi drugi faktori, zlasti nasprotnovanje slovenski industriji, češ da je preveč eksponirana. Veliko oviro razvoja pomeni romaničanje tramvajskih ali drugih primernih zvez s predmetijem in okolico, razmah

obrti in deloma tudi industrije pa je trpel na pomanjkanju električnega toka.

Kakšne so današnje premoženjske razmere v Ljubljani? Nemogoče je na to zanimivo, a kočljivo vprašanje odgovoriti točno. Ako govoril s slabše stvaritanci ljudmi, boš slišal »ogromnih bogatstv, ki so nakupičena pri »gornji plasti« ljubljanskega prebivalstva: ako se obrneš do teh, ti bodo zatrlevali, da je vse skupaj beračja. V primeri s pravim bogastvom in velekapitalom drugod, bo tudi precej res. In konkuri zadnjih mesecov nam pričajo, da res ni vse zlato, kar se sveti. Seveda pa je res, da imamo vendar tudi precej ljudi, ki žive v udobnih gmotnih razmerah in si lahko privoščijo tui marsikaj luksuz. Zansljivih podatkov o tem ni, zato hočemo danes podati samo premoženjsko sliko, ki se kaže v obdobjenju.

Od 60–65 tisočev ljubljanskega prebivalstva je bila lani odmerjena dohodnina 3856 osebam. Toliko je torej ljudi, ki so priznali ali jih je davkarja obsovali, da imajo nad 5000 Din letnih dohodkov. K tem pa je treba pristeti še dohodke državnih nameščencev in upokojencev, ki tudi tvorijo odvzočno postavko v ljubljanskem gospodarstvu. Osebni dohodki navedenih 3856 obdobjencev so bili ocenjeni na 94 milijonov Din, davka pa so se od tega 1. 1925. plačili blizu 14 milijonov Din. Ako predpostavljamo, da znašajo čisti dohodki približno 10% obratnega kapitala, pričemo do zneska 940 milijonov Din, ki naj bi predstavljali približno vrednost obratnega kapitala Ljubljane. Brčas pa bo ta znesek previsok in ga gospodarski krogi cenijo le na 500–600 milijonov.

Zanimivo premoženjsko sliko ljubljanskega prebivalstva nudi tudi statistika o osebni dohodnini. Tega davka je plačalo v Ljubljani l. 1925. od letnega dohodka:

2908 oseb	do 25.000 Din
601 »	> 50.000 »
210 »	> 100.000 »
34 »	> 125.000 »
24 »	> 150.000 »
13 »	> 175.000 »
9 »	> 200.000 »
4 »	> 225.000 »
10 »	> 250.000 »
23 »	preko 250.000 »

L. 1925 je bilo torej v Ljubljani 117 oseb, ki so priznali ali pa jih je davkarja ocenila, da imajo nad 100.000 Din čistih dohodkov na leto, torej okrog 10.000 Din na mesec. Samo 23 ljudi pa je bilo, ki so po letni napovedi ali pa vsaj po imenu davčne oblasti imeli na leto prek 250.000 Din ali prek enega milijona krom čistih letnih dohodkov. Brčas bo število teh milijonarjev v resnici malo večje, vendar pa ni verjetno, da bi jih naše drakonske davčne oblasti dosti prezire. Iz statistike, ki nam je na razpolago, žal ni razvidno, kolik je najvišji obdobjeni dohodek. Baje imamo v Ljubljani tri ljudi, ki imajo nad 1 milijon dinarjev in enega, ki ima celo 2 milijona dinarjev čistih dohodkov na leto. Kdo so ti srečniki, je seveda tajnost davkarjev.

Ako računamo na vsakega osebno-dohodninskega davkoplačevalca 5 rodbinskih članov oz. od njega živečih oseb, dobimo žalostno sliko, da živita skoraj dve tretjini ljubljancov v takih nič manj kot 3300 nameščencev. L. 1922. je bil otvoren prvi ljubljanski velenjem, ki je razgrnil sliko o mogočni stavbi slovenskega trgovstva in industrije. Toda ta stavba ni bila solidna, saj je preko moči in preko dejanskih razmer. Poznejši razvoj prometa in poslov v naši državi je ustvaril vse počno drugih centrov, ki so bili za dotične kraje mnogo prirodejši od Ljubljane. Nastopila je reakcija, ki se uveljavila že danes. Poslovni delokrog Ljubljane se je skrčil na skoro predvojni obseg. L. 1925. je špredstavstvo zaposljevalo samo še 700 uslužencev.

Neugodno so vplivali tudi drugi faktori, zlasti nasprotnovanje slovenski industriji, češ da je preveč eksponirana. Veliko oviro razvoja pomeni romaničanje tramvajskih ali drugih primernih zvez s predmetijem in okolico, razmah

Da so v ljubljanski operi in drami parketni sedeži jako tesni, to je menda znana stvar.

Tedaj je sedel v operi gospod, ki je radi svoje dolžine (190 cm) moral noge stegniti pod sedež pred seboj. To je imelo za posledico, da je ves prvi akt na svojih nogah čutil nožice svoje državne prednice.

Spočetka mu je bila stvar še po godu, sčasoma pa se mu je vendar zahotel sprememba. Sklonil se je k dameri in jo opozril, da svoje nožice naslanja na negove noge.

»To so noge!« je vzkliknila lepotica. »Gotovo,« je odgovoril dolgin.

»Potem pa prosim oproščenja,« je odvrnila dama. »Mislim sem, da imam noge na klopici. Vaše noge so namreč tako dolge in velike, da je tako zamejiva res opravičljiva.«

»To je prav lahko mogoče,« je suhoperšno odgovoril gospod. »Toda blagovolite premisliti, da so moje noge pod vašimi bile skoraj pokopane!«

Prvi drugem dejanju dame ni bilo več na spregled.

Po dolgem deževju je zopet zasijalo gorko aprilsko sonce. Prva lepa ne-

hodnine v Sloveniji. Na vsakega ljubljancana odpade torej povprečno štirikrat toliko osebno-dohodninskega dohodka, kakor povprečno na vsakega Slovence.

H gori naznačeni kalkulaciji obratnega kapitala ljubljanskih osebno-dohodninskih davkoplačevalcev cenzitov treba še pristeti ogromna premoženja naših bančnih zavodov, industrijskih podjetij, ki leže na ljubljanskem teritoriju, nadalje vrednost javnih instalacij, ki se v celotupnosti skoraj ne dajo preceniti. Dohodki teh podjetij lahko ce-

nimo približno na dvojni znesek zasebnih dohodkov, tako da dobimo 200 milijonov, čemur bi odgovarjala vrednost naprav in načrtenega kapitala od 1500–2000 milijonov Din.

In koliko je vredna vsa Ljubljana? Ako prištejemo k obratnemu in investiranemu kapitalu dveh milijard še enak znesek za privatne hiše, premične, nezazidane parcele ter za nobavčeni obratni kapital malega človeka, pride do lepe vsote 4 milijard Din. Kdor ne verjame, pa naj računa sam in nam sporoči, če ugotovi kaj točnejšega.

Prosветa

Repertoar ljubljanske drame V maju

Uprrava Narodnega gledališča objavlja:

Uprrava je odzvala prošnji delavskih strokovnih organizacij ter bo uprizorila prvega maja socialno dramo znamenitega angleškega dramatika Johna Galsworthya »Borbá«. Ta drama je bila pred leti v velikim uspehom uprizorjena.

Bralne skušnje za Shakespearjevo tragedijo »Macbeth« so končale že pred dvema tednoma ter so bile prošli ponedeljek završene aranžirane skušnje na odrnu. Režijo vodi g. prof. Sest. Detaljne skušnje se bodo nadaljevale še, ko bo izvršen tekoči repertoar, ki je pravkar v delu. To je poleg »Borbá« predvsem drama »Jakob Rudav«, napisana za pravslavno Cankarjevega petdesete rojstnega dne (10. maja 1926) in kom. Ladja Tenicity Vildrac, avtor te komedije spada med najbolj nadarjene novje francoske dramatike. Njegov prvi nastop je francoska kritika enodnošno pozdravila. Režijo »Jakob Rudav« vodi g. Skrbnik, »Ladjie Tenacity« pa g. Pugelj. Skrbnje — bralne in aranžirane — so se že vrstile, a so se morale umakniti skušnjem za »Idiot« in »Borbá«. Jakob Rudav, napisana za pravslavno Cankarjevo petdesete rojstnega dne (10. maja 1926) in kom. Ladja Tenicity se študira vzdopredvzemno in istočasno, t. j. noben član, zaposlen v enem komadu, ni zaposlen tudi v drugem. Le ta metoda drame omogoča, da s svojim redom maloštevilnim ansamblom lahko vse v temeljito pripravi dvajset novih stvari v sezoni.

Ako bo čas dopuščal, se bo v tej sezoni študirala tudi še komedija Julesa Romaina »Dr. Knock« ali »Triumf medicine«.

Gledališki pregled

V Londonu je te dni uradil v starosti 65 let Sir Bancroft, znan angleški igralec in gledališki ravnatelj viktorijske dobe.

V Newyorku igrajo Büchnerjevo »Smrt Dantona« z Beregiem, Schildkroutom in dr. v večjih vlogah. — V newyorskem Astor-palastu je imela odličen uspeh jugoslovenska plesalka Vera Milčinovićeva. Sama Ana Paolova ji je iz navdušenja posodila kostume za nastop.

V Parizu je društvo amaterjev delavcev v nameščencev »Phalange artistique« igrala z R. Rollandom, župljil njegovo igro »Lilule« s presestvenim uspehom.

A. Tolstoj je napisal dramo »Kerenški«, ki bo bodo igrali jeseni v Moskvi. Letošnje slavnotne igre solinoške, ki bodo trajale od 7. do 29. avgusta, imajo na repertoarju: v slavnostnem gledališču Goethejeve »Fauste«, na trgu pred domom »Jedermann«, v mestnem gledališču »Golodnijev« »Sluga dveh gospodov«; od oper bodo peli Mozartova »Don Juan«, Straussova »Ariadna na Naksosu«, »Netopirja« in »La serva padrona«.

Dunajske zanimivosti so: Maurice Barringtonova komedija »Otrok njene matere« (Akad.-Theater) in Goethejeve »Fauste« v Volkstheatru, kjer igra Mefista prvič. A. Moissi. — Burgtheater ima zopet afero in seveda zopet z židom, ko še Rolandina zadeva ni pozabljena. Ravnatelj Herterich je namreč odslovil režiserja in igralca Ophüls, ki je z zgorjeli umetniški razlogov. Odslovil je zagnal po časopisu krik, če da je odsevajoči samu redajočo ter, ker je žid. Ravnatelj Herterich pa je pooblastil svojega zastopnika, da je izjavil, da nima ravnateljic ni proti judom, saj da so vendar člani Burgtheatra Else Wohlgereth, režiser Brahms in (nezogibna) Ida Roland. Tu je Ophüls odpuščen iz zgodiljih.

Dunajske zanimivosti so: Maurice Barringtonova komedija »Otrok njene matere« (Akad.-Theater) in Goethejeve »Fauste« v Volkstheatru, kjer igra Mefista prvič. A. Moissi. — Burgtheater ima zopet afero in seveda zopet z židom, ko še Rolandina zadeva ni pozabljena. Ravnatelj Herterich je namreč odslovil režiserja in igralca Ophüls, ki je z zgorjeli umetniški razlogov. Odslovil je zagnal po časopisu krik, če da je odsevajoči samu redajočo ter, ker je žid. Ravnatelj Herterich pa je pooblastil svojega zastopnika, da je izjavil, da nima ravnateljic ni proti judom, saj da so vendar člani Burgtheatra Else Wohlgereth, režiser Brahms in (nezogibna) Ida Roland. Tu je Ophüls odpuščen iz zgodiljih.

Ko ju je zagledal gospod Završnik, se je negovalo lice namrđnilo. Rekel je že: »Veš, moja ljuba, tako pa ne gre. Ti oblačiš otroka kakor opico. Z vama ne gre nikam!«

Ona se je seveda jezila in ker jo je na tem polju le predobro poznal, se je radi ljubega miru udal. Ozril pa se je še enkrat po otroku ter ponovil: »Reci, kar hočeš; Franceljček je podoben masikarnim opicim!«

Na stopnicah so se Završnikovi srečali z gospojino prijateljico, ki je bila ravno namenjena k njima na posete. Pa je obstala in se zadržala sinčku.

»Veš, draga, nisem mislila, da imata takega angelčka. Absolutna podoba očeta!«

V Beogradu igrajo med drugim »Peggy« in »Os

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1926.

— Naročnikom, čitateljem in prijateljem pravoslavne vere prav srečen Uskrs!

— Iz državne službe. V višjo skupino so pomaknjeni veterinarji Fran Vebel pri velikem županu mariborske oblasti, Fran Baš pri okrajnem glavarstvu Maribor, Peter Rihtarč pri okrajnem glavarstvu v Šmarju, Franjo Lobnik pri okrajnem glavarstvu v Gornji Radgoni, Leopold Vavl v Krškem, Anton Sok v Dolnji Lendavi, Rafael Iavec pri ljubljanskem okrajnem glavarstvu s sedežem na Vrhniku, Filip Pahor v Kranju, Franjo Primo v Logatcu, Maks Šribar v Sevnici, dr. Franjo Jerina v Lasku, Franjo Samec v Mariboru, Levi breg, Pavel Kolenc v Dravogradu, Filip Kulterer v Braslovčah in Josip Samec v Murski Soboti; vpokojen je veterinar pri okrajnem glavarstvu v Kamniku Josip Sadnikar.

Razpisana mesta v sodni službi. V območju višjega deželnega sodišča v Ljubljani so razpisana štiri mesta pisarniških uradnikov. Prošnje do 15. maja t. l. na predsedništvo viš. dež. sodišča v Ljubljani. Razpisano je tudi mesto jetniškega zdravnika z letno nagrado 12.000 Din pri dež. sodišču v Ljubljani. Tudi pri okrožnem sodišču v Celju je razpisano mesto jetniškega zdravnika z letno nagrado 7.400 Din.

— Iz zdravniške službe. V splošni državni bolniči je imenovan za zdravniško-volonterja dr. Fran Klar, za sekundarno zdravničko ravnotem je imenovana dr. Ljubica Adamović.

— Naležljive bolezni v Sloveniji. V okrožju ljubljanske oblasti je bilo po uradnih statističnih podatkih v času od 15. do 21. aprila t. l. 22 slučajev škrlatinke, od teh ozdravljenih 7. Dušilivi kašelj še vedno razsaja v črnometalskem okraju, kjer je bilo 66 slučajev. V Ljubljani je bilo 5 slučajev dušilivega kašla. Ospice se zelo pojavlajo v brežiškem okraju, kjer je bilo 25 slučajev. Celokupno je bilo v ljubljanski oblasti 43 slučajev ospic. Davčna pojenje. V mariborski oblasti je bilo 14. aprila 1926. 47 slučajev škrlatinke, od teh v Sloveniigradcu oz. njega okrožju 17 slučajev. Ospic je bilo 194 slučajev, največ v ptujskem okraju 111.

— Prodaja čeških sreček prepovedana. Zadnje čase so začeli prodajati po naši državi 2% českoslovaške gradbene srečke. Ker naše finančno ministrstvo ni dovolilo prodaje teh sreček, se javnost opozarja, da je prodaja najstrožje prepovedana in da bodo vsi tisti, ki poslužijo denar iz Jugoslavije na račun teh sreček, kaznovani po dolobah deviznega pravilnika. Denarna globla gre do 300.000 Din.

— Sprejem novih gojencev v vojno akademijo. Uprava vojne akademije razpisuje natečaj za sprejem novih gojencev v vojno akademijo. Sprejetih bo 100 novih gojencev pod enakimi pogoji, kakor prejšnja leta.

— Državni nameščenci in avionomske doklade. Finančna delegacija objavlja: V naši javnosti se je v zadnjem času, s poslovom na nekih odlokih ministrstva pravde, izražalo mnenje, da so državni nameščenci uproščeni vseh avionomske doklad. Napram temu opozarja finančna delegacija, da čl. 127. 2. odst., novega uradniškega zakona res odreja, da so državni nameščenci oproščeni »vseh državnih in samoupravnih doklad (prireza)«. Kakor pa je razvidno iz konteksta, zlasti pa iz 1. odst. tega člena, se tiče ta dolobca samo službenih prejemkov, nikakor pa ne drugih davčnih virov. Dočim bi bilo torej nedostupno, da bi se naložile dolobde k neposrednemu davku od plač (penziji), ki ga plačujejo državni uslužbeni v smislu čl. 127. 1. odst. 1. c. morajo ti uslužbeni, ako imajo zemljišča, hiše etc. doklade k zemljarnini, hišnemu davku etc. brez dvojna ravno tako plačati kakor vsak drugi. Tega tudi ne izključuje določni odlok ministrstva pravde, kar več samo izraža gotovo utemeljeno mišljenje, da se službeni prejemci tudi s samostojnimi komunalnimi davčnimi ne smejte obremeniti. Nekateri občini v drugih upravnih območjih so bile namreč skušale izigrati čl. 127. 1. c. na ta način, da so mesto dočlenit v tehničnem pomenu sklenile take davčne, in edino to je hotelo ministrstvo pravde preprečiti. V ostalem pa odlok še sam v marsičem potrebuje pojasnila, ker se ne ozira dovolj na naše upravne razmere. Delegat: dr. Šavnik s. r.

— Absolventi juridične fakultete, ki hčajo položiti državoslovni izpit do konca tekočega semestra, morajo svoje prošnje vložiti pri podpisanim podpredsednikom (Ljubljana, Bleiweisova cesta 10, I. nadstropje št. 33) najkasneje do 15. maja t. l.

— Železniški vpokojenci. Društvo železniških vpokojencev prosi svoje člane, da vsek po svojih močeh poravnajte članarino. A one vpokojence, ki se danes od strani gledajo borbo, katero vodi društvo skupno z društvom Subotica, Sarajevo in Zagreb, vabi, da se pridružijo. Zavedajte se, da se borimo za naše stare prishušene pravice ter za ureditev pokojnin. — Odbor. 477/n

— Rogeška Slafina. Je naše najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, grčev, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jetre. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekt! 89/T — Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval založnik Ciril Metodovič vžigalnic, tvrdka IV. Perdan nasl. v Ljubljani, 100 Din, katere je prejel od Kolinske tovarne kot odškodnino. Iskrena hvala! 478/n

— Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice poziva vse konkurenče, ki so se odzvali razpisanim natečaju za skice, da iste dvignejo v pisarni Jugoslovenske Matice, Šelenburgova ul. 7/I, odnosno da javijo svoje naslove, da se jim skice vrnejo. Izid tekmovanja se jim javi ustreno oziroma pismeno.

— Zlatežke v milu »Gazeta« so našle: g. Neža Podreberšek, Ljubljana, Trnovščiška 3. Marija Orešnik, Spod. Šilka,

— Zlatežke v milu »Gazeta« so našle:

Stanka Furlan, Črnomelj, kuhanica pri ge. dr. Marti Novak, Mozirje, Jozeta Uherščik, Rokovnik, Milka Plantarič, Trebnje, Roza Kokol, Krčevina 45 pri Ptuju, Rozalija Koren, Žužemberk, Marija Šandor, Nova cerkev pri Celju, Marija Turšič, Sp. Duke št. 6 pri Krškem, Ivana Baš, Maribor, Erjavčeva ul. 10, Slava Tomaškovič, Jalkovac pri Varaždinu.

— Zlatežke so našle v Zlatorog-terpenčinem milu: Matilda Zupan, Dvorska vas, Ana Merlin, Maribor, Tržaška cesta 38, Težnja Ambrož, Maribor, Pobrežje, Drevoredna ulica 10, Alojzija Zavernik, Sv. Lenart, Amalija Hostnik, Loke št. 55, gdž. Anči Bernikova, Višnjagora, Mici Zoran, služkinja v Monokronu.

— Pri prehajenju grških, živčnih bolečin, trganju po udih, nadmudi, pljučnih bolečinah storimo prav, ako s pol kožarcem prirodne grenčice »Franz-Josef« skrbimo za vsakdanje izpraznjenje crevesa. Po nimenjih vsečilskih klinik se odlikuje voda »Franz-Josef« z zanesljivo učinkovitostjo ob prijetni porabi. Dobiva se po lekarnah in drogerijah. 35/T

Občudujemo jo vsled njenje lepe opreme.

Poželimo jo vsled njenega izvrstnega okusa.

Slavimo jo vsled njenega počitnega imena našo »MIRIM« čokolado.

100/T

Obleke za gospode

v izvrstnih kvalitetah priporoča po zelo zmernih cenah tvrdka

A. Kunc - Ljubljana

Ustanov. I. 1879.

81

Iz Ljubljane

—lj Pomankljiva cesta razsvetjava. Poroča se nam: Zadnji čas je plinova razsvetjava ob desnem hodniku Resljeve ceste — od mostu do žel. skladnič — vse skozi pomankljiva. Plinove svetilke ob desni strani se do krizišča Slomškove ulice sploh ne prizajo več, na koncu ceste (pri nekdanji mitnici) se je pa nad vse potrebna plinova svetilka enostavno kar odstranila! In ravno tu, kjer bi bila dvojna razsvetjava potrebna! Mestna uprava naj poskrbi za remedudo!

—lj Iz gledališke pisarne nam naknadno sporočajo: Zaradi bolezni g. Danila se v nedeljo div. 2. maja v drami ne bo uprizorila komedija »Pegica mojega srca«, kakor je bilo prvotno obvlajeno, temveč Petrovčica Segava ljudska veselotraga »Vozel« z Juvanova, Vido, Rogozom in Lekvarjem v glavnih vlogah. Vlogo starega Mitra Periča bo izgral g. Lipah. Začetek ob osmih zvečer, cena znižane. — Učinkovita Galsworthijeva drama »Borba« se uprizori 1. maja ob 8. uri zvečer v dramskem gledališču. Predstava bo izven abonma. »Borba« se za abonmane sploh ne bo igrala, na kar gledališko občinstvo posebej opozarjam.

—lj Promenadni koncert muzike Dravške div. oblasti v nedeljo 2. maja ob 11. v Zvezdi. Dirigent višji kapelnik dr. Jos. Čerin. Spored: 1. Novák: »Pod praporom, marš. 2. Pokorný: »Iz Beograda in okolice«, srbske pesmi.. 3. Zajc: »Večer na Savi«. 4. Gleisner: Fantazija iz Rich. Wagnerjevih oper. 5. Jakl: »V kresni noči«, intermezzo. 6. Hengdorfer: »Rio negro«, shimmy. 7. Čerin: »Delaj delko puščice«, slov. marš.

—lj Gremij trgovcev in tržni red: Prejeli smo: Dopus gremija trgovcev na predsednika gremišča sveta dr. Puca glede izboljšanja razmer na živilskem trgu temeži na napovednih informacijah. Sedanje vodstvo tržnega nadzorstva stremi od početka sem za tem, da se trg ne uredi samo po zunanjem licu, temveč tudi po notranjem ustroju. Sedanje gerentski svet je preuredil ves Vodnikov trg ter je nadaljnja regulacija še v teku. Na novo je dovolj postaviti le 4 stoinice (3 mesanci in 1 vrtmarj). Odstranilo se je sedem stojnic, premestile pa 4. Iz tega je razvidno, da ni gorova na razširjanju barak na trgu. Na živilskem trgu se že desetletja in tudi celo stoletje predaja razen živil še drugo blago, zlasti se je to vršilo med vojno. Tega pa ni mogoče predragačiti čez moč. Dovoljenja za prodajo so se izdala le enim prodajalcem, ki že mnogo let prodaja razno blago z ustnim privoljenjem bivših županov in nadzornikov. nova pa so se podelila le prodajalcem živil. Iz socialnih ozirov se pa starih ne preganja, ker si sicer po večini padli v breme mestni občini. Vsem pa, ki so prodajali predmete brez tozadnevne obrtnega dovoljenja, se je prodaja prepovedala, da so nekateri prodajali že desetletje. Redukcija prodajalcev drugega blaga, razen živilskega, se vrši vztrajno in dosledno. Kar teče zavajanja kupljenega blaga v časopisni papir, je mestno tržno nadzorstvo izdalo strog ukaz, da se morajo zavajati vse jeste v čist bel papir, glede higijenskih

—lj Gremij trgovcev in tržni red: Prejeli smo: Dopus gremija trgovcev na predsednika gremišča sveta dr. Puca glede izboljšanja razmer na živilskem trgu temeži na napovednih informacijah. Sedanje vodstvo tržnega nadzorstva stremi od početka sem za tem, da se trg ne uredi samo po zunanjem licu, temveč tudi po notranjem ustroju. Sedanje gerentski svet je preuredil ves Vodnikov trg ter je nadaljnja regulacija še v teku. Na novo je dovolj postaviti le 4 stoinice (3 mesanci in 1 vrtmarj). Odstranilo se je sedem stojnic, premestile pa 4. Iz tega je razvidno, da ni gorova na razširjanju barak na trgu. Na živilskem trgu se že desetletja in tudi celo stoletje predaja razen živil še drugo blago, zlasti se je to vršilo med vojno. Tega pa ni mogoče predragačiti čez moč. Dovoljenja za prodajo so se izdala le enim prodajalcem, ki že mnogo let prodaja razno blago z ustnim privoljenjem bivših županov in nadzornikov. nova pa so se podelila le prodajalcem živil. Iz socialnih ozirov se pa starih ne preganja, ker si sicer po večini padli v breme mestni občini. Vsem pa, ki so prodajali predmete brez tozadnevne obrtnega dovoljenja, se je prodaja prepovedala, da so nekateri prodajali že desetletje. Redukcija prodajalcev drugega blaga, razen živilskega, se vrši vztrajno in dosledno. Kar teče zavajanja kupljenega blaga v časopisni papir, je mestno tržno nadzorstvo izdalo strog ukaz, da se morajo zavajati vse jeste v čist bel papir, glede higijenskih

—lj Da najboljši je to znaj, Colombo Ceylon čaj!

razmer pa se vrši stroga kontrola tudi po mestni fizikatu. Uveljavljenje novega tržnega reda spada v delokrog bodočega občinskega sveta. Vsí poznavaci ljubljanskega trga pa so se doslej pojavljali izrazili o novem sedanjem ustroju, ki pač v vseh ozirih prednenci drugim trgom. Mestno tržno nadzorstvo pa bo skusalo i v bodočem sistemu dosledno, a socijalno obzirno delati na to, da bo trg odgovarjal vsem najmodernejšim zahtevam. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani.

—lj Odpiranje in zapiranje trgovin. Gremij trgovcev v Ljubljani lavila z ozirom na to, da mora načelstvo nekatera dolžina glede odpiranja in zapiranja trgovin še izpolniti, da tozadni sklep občinskega zborna s 1. majem ne stopi še v veljavo in se bo njegova veljavnost pravocašno razglasila. — Načelstvo.

—lj Československ obec. V soboto 1. kvetnega večer prednasi v Zvezdi p. J. Kreidi »Národní banka čsl. a její úkoly. Po prednasci členská schůze, sučasně se večer!

—lj Narodno železničarsko gledalište Sloga proslavi soboto 1. majnik — praznik dela, pridnosti in vztrajnosti v budinci po mestu ob 4. urti ter s promenadnim koncertom v Zvezdi ob 18. urti pod vodstvom dirigenta g. Bučářa s sledením sporedom: 1. Otvoretná koračnice, 2. Suppe: Uvertura iz opery »Lepa Galateja«. 3. Waldteufel: Les patineurs, valček. 4. Strauss: Potpuri iz operete »Netopir«. 5. Dvorak: Slovanski ples. 6. Schubert: Pesem ob morju. 7. Zaključna koračnice.

—lj Naknadno Strokovnega in podprtne društva trgovskih in podjetniških uslužbencev naznanja vsem članom prijateljem društva, da se darrui na 9. maja sv. naša na Rožni ob 9. ter priporoča obilno obdelevo. Odbor. 476-n

—lj Otočni obček. Kristofor Bučář —lj Gradbeni odbor Rožnolodskega doma v Rožni dolini priredil v nedeljo 2. maja na Strelišču pod Rožnikom na vrtu državne železničarskega občinstva, da se jutri od 10. do 12. urte ob 10.00 vrtu občinstvo sestavi in predstavi pred vodstvom rožnolodskega doma, da se občinstvo zbravi in se ga prepeli v bolničko. Njegovo

—lj Občni zbor Udrženja jugoslovenskih narodnih železničarjev se vrši v nedeljo 2. maja 1926 ob 8. v vltvi dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Vsi člani Udrženja se vabijo, da se občnega zboru v čim večjem številu udeleže.

—lj Članke pri g. velikem županu do nadaljnega odpadajo.

—lj Dolžnost vsega zavednega delavca, da se udeleži danes v Uniondelavske akademije v korist trboveljskih reduciranjem. Nadejati se je tudi od ostalega ljubljanskega občinstva, da poseti to humano prireditve. Predprodaja vstopnic v Matični knigarni.

—lj Radio-klobuk v Ljubljani ima dne 3. maja t. l. ob 8. zvečer pri Mraku na Rimski cesti svoj redni občni zbor z običajnim redom. 479-n

—lj Za Jugoslovensko Matico je daroval g. svetnik Josip Rustic znesek 100 dinarjev mesto cvetje na grob pokojnega mu prijatelja g. dr. Dorčića. Hvala!

—lj Krasna izbira najhovjeških bluz. Kristofor Bučář. Ljubljana. Stari trg. 81-T

Začetkom maja se vrši novi tečaj za krovno risanje in mikrojevanje damskih oblik. Roza Medved, oblast, konc. učilice, Ljubljana, Mestni trg 24 1445

Gospodje, pozor! Radi opustitve klobukov in slamnikov prodajam iste 25% cene.

—lj PETER ŠTERK, modna trgovina — LI

Moda

Klobuki letosnje poletne sezone

Nakor v vprašanjih kratkega krila, kratki las, praktičnega perila in še nekaterih drugih, se je ženski svet tudi v vprašanju klobukov uspešno uprlj kapricam modnih diktatorjev. Že par let prevladujejo preproste male oblike skoraj brez vsakega garniranja. Razni modni saloni so bodisi na lastno iniciativno, bodisi na željo tovaren klobukov in slammikov v zadnjih letih že ponovno poskušali ovreči to modo, a se jin ni postrežlo. Prevladali so vedno liubki mali klobukci, ki bodo, kakor vse kaže, tudi letos dominirati. Razlike med opoldanskim popoldanskim in celo večernim klobukom ni skoraj nikake. Tudi blago je več ali manj uniformno: slama, trak ali taft. Obdržala se bo vsekakor tudi letos, čeprav morda samo preko poletja, visoka oblika, ki pa nujno stoji na nogi, predpisana, da bi si dania ne mogla izbrati tudi drugačne, ako je visoka ne stoji dobro.

Danes primašamo nekaj modelov, ki so vsi prav preprosti, ki pa po svoji formi vendar le omogočajo dobrodruženje v sedanjem uniformiranosti. Prav pripravn so za to raznovrstni barieti, ki učinkujejo zelo mladostno in se lahko nosijo ob vseh prilika. Iz filca

narejeni odgovarjajo sportnim, potnim in dopoldanskim suknjem oblekom, iz sive pa so izvrsten model za popoldne in zvečer.

Prvi lev model na naši slikki kaže visok slammnik, zlasti prikladen za promenado. Slama je kolikor mogoče indiferentne barve, klobuk pa dobi svoj efekt po pisaniem širokem traku, ki je ovit okrog glave in tvori zadaj trd pentijo.

Spodaj na lev je baret, ki bo najlepše harmoniral z žempero obleko. Rob je iz usnja ali slame, pa tudi iz filca, ostali klobuk iz duvetina. K svilnim in večernim oblekom je baret iz tafta ali broširane sive, rob iz svetle barve.

Na desni spodaj je model, ki spominja po obliki na čelado. Klobuk je narejen pred vsem za večerno promenado in narejen iz svilenega ripsa. Glava je pri tem modelu višja, kakor pri drugih, zavijan rob je iz svilnih port.

Ob zgornja klobuka sta si po obliki podobna, ker spominjata oba na turban. Prvi klobuk je iz slame, garniran s svilo; drugi pa je obratno iz svile in garniran s slamo.

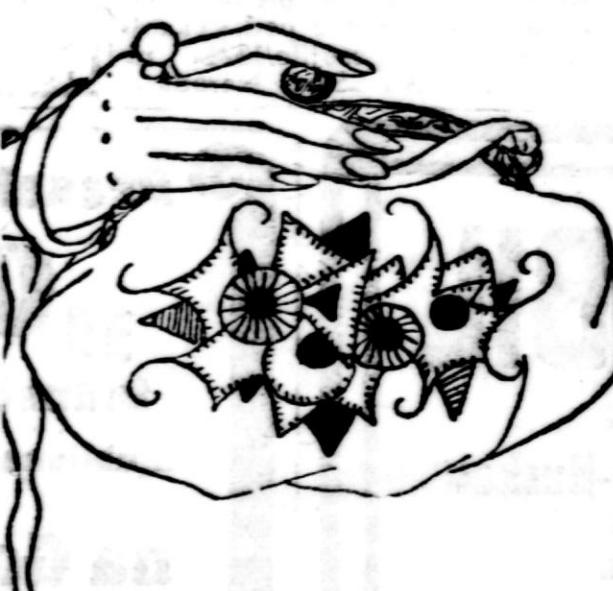
za in zelen, siva in frēs, bela in črna. Kvaliteta modernih klobučkov: delopredenasti panama, klobučevina tanka kot najfinjež žamet, japonski pikō in florina-slama, trakovki iz kaže in martinkovke kože.

Nekaj posebno novega so klobučki in kape iz živopisanih leseni jagod. Ker je vzglavlje luknjčavo, je tak klobuček ne le prijetno, ampak tudi higienično pokrivalo za poletje.

Moski krvatam v različnih rdeč-kastnih nijansah je že odklenkelo. Danes so vse modro, živomodro pisane. Pullover je moderen le z ovalnim in neveč s špicastimi izrezkom.

Vsa internacionala modna pozorišča narekujejo priljubljeno sivo barvo za moško obliko.

Ročna torbica z vezenino

je za poletje prikladna zato, ker predstavlja zares lepo in učinkovito ročno delo, ki se da naložiti izgotoviti. Naravno, da mora tako ročna torbica biti harmonično pristojena obliki in sicer na ta način, da se osnovni material docela sklada z materialom modela, a vezenina torbice z vezenino na obliki. Moderne ročne torbice obdržijo še nadalje trebušasto obliko.

Podpirajte Društvo slop!

Pomladanska sezona otvorjena. — Nenadkritljivi uspehi zdravljenja. — Moderne uredbe svetovnega kopalista. — Zelo nizke cene. — Popolni pension vključuje dobro oskrbo a la carte, uporabo kamenih skodel, postrežbo, razsvetljivo in zdraviliško takso stanje za čas do glavne sezone 65 - 75 din za osebo na dan. Vse tečajne informacije daje najkulantnejše

183 a

KOPALIŠE LIPIK

kopalni stanovanja v zdraviliščnem hotelu, postrežbo, razsvetljivo in zdraviliško takso stanje za čas do glavne sezone 65 - 75 din za osebo na dan. Vse tečajne informacije daje najkulantnejše

Uprava kopalnika Lipik.

Uboge Parizanke

Nekemu francoskemu novinarju je razlagala lepa Parizanka način svojega življenja.

«Če bi le vedeli» — je dejala — «kako sem ves dan zaposlena! To je naravnost neznenosno. Vstanem ob 8. in se oblecem, da narocim služnici, kaj naj dela. Potem se zopet slečem, ker pride komar. Nato se oblecem in grem na telefond. Ko se vrнем, se zopet slečem, ker je čas za telovadbo. Oblecem se h kosi, nakar se zopet slečem, ker je treba malo zadremati. Pa se zopet oblecem in grem v mesto po opravkih. Ob 5. pridem domov in se zopet slečem. In zopet se oblecem, da grem k znancem. Zvečer pred večerjem se grem kopat. Tu se je treba zopet sleči in ob-

leči. Točno ob osmih zvečer se vrнем, ker je mož nervozan, če ni pravočasno večerje. Po večerji se slečem in oblecem, ker je treba iti v gledališče ali na kakšno drugo večerno prireditve. Tu bi prav za prav ne smela trditi, da se oblecem. Ob 1. ponoči se slečem in grem spati — to je moja edina oblika, ki počiva vse telo. Pa se se najdejo ljudje, ki trdijo, da ženske nič ne dečamo. Ali si morete misliti, koliko energije je treba za te operacije. In ne samo to. Na zadnji maškaradi sem se moralna trikrat preoblecem.»

«Ali imate deco?» jo je vprašal novinar.

«Da! Dvoje! Vidim ju bolj redko.»

«Kdaj ste pa imeli čas, da ste rodili?»

«O, čas za to se pa že najde. Vzela sem si dva dni dopusta.»

To in ono

Senzacijonalni uspeh mlade pisateljice

V Londonu so nadušeno sprejeli novo zbirko novel, ki jih je izdala 20-letna pisateljica Sylvia Tompson. Samo v Ameriki so prodali v dveh mesecih 35.000 izvodov te zbirke. Poleg tega so predložili pisateljici za filmski posnetek njenega dela 300.000 dolarjev, za prevod v Španščino pa 20.000 dolarjev. Cela naklada je bila razprodana v petih dneh.

S tem rekordom je prekosa Tompsonova tudi najpopularnejšega angleškega romanopisa Wellisa, ki s svojim novim romanom med čitalci ni dosegel takega uspeha. Sylvia Tompson je študirala na oxfordski univerzi, zdaj je pa študija popustila, ker se hoče posvetiti literaturi. Slike mlade pisateljice, ki jo je obdarovala narava z izredno lepoto so prinesli vsi angleški listi. Srečna pisateljica dobiva dan za danem nebroj zembenik ponudb in ljubavnih pism, ki jih pa hvaležno odklanja, ker je že dve leti zaročena z nekim kolegom z univerze.

Wilsonovih 14 točk v novi izdaji

Neka Američanka je vložila tožbo za ločitev zakona, ker z možem nji bila zadovoljena. To nič posebnega, zlasti v Ameriki. Toda v našem slučaju je bila ločitev vendar le zanima. Predno sta šla mož in žena vsaksebi, je hotela žena muditi možu zadnjo priliko, da popravi svoje grehe napram nji. Potom odvetnika mu je postala nekak »memorandum« ki je obsegal 14 točk, prav takor slovita Wilsonova nota. Memorandum vsebuje pogone za eventualno pobotanje.

«Evo vam zadnje možnosti, da se pobotavate — piše žena možu. »Prvi pogoj je, da prepustite vodstvo in upravo gospodinjstva izključno meni. Vaše delo je izven doma. Drugi so točne informacije o vaših financah in pravica do vpogleda v vaše račune. Tretji in najvažnejši pogoj je ta, da ste vsak teden eno noč prosti, pa tudi jaz razpolagan z eno nočjo, na teden po svoji volji. Četrti pogoj: Nikoli več ne smete omeniti svojega življenja pred poroko, pa tudi moje mladosti se ne smete dotikati. Tudi o zabavi z drugimi ženskami po kavarnah in nočnih lokalih mi ne smete več govoriti... V tem duhu je sestavljen memorandum do konca. Ameriški listi žal ne poročajo, kakšen uspeh je dosegel.»

Mrčes in ljudje

V literaturi imamo že več razprav o tem, kako se bo človeštvo koncem konca nehalo boriti med seboj, da začne borbo proti bilijardam žuželk, kobilic, komarjem, gosenic in drugega mrčesa, ki se pojavlja pod, na in nad zemljo. Izšlo so tudi knjige, ki govore o tem, kako naj se človek bori proti mrčesu. Clovek pošilja že zdati mrčes v borbo proti mrčesu. Ko so začeli Angleži na Havajskih otokih obdelovati zemljo, se je pojavit naenkrat sovražnik poljedelstva, ki ga ni nihče pričakoval. Pojavile so se namesto v ogromnih množinah tako zvane japonske gosenice, ki jih poprej nihče ni poznal. Bila je nevarnost, da uničijo delo mnogih let. Toda ljudje se niso ustrelili. Iz Avstralije so prenesli posebne vrste muhe, največje sovražnice japonskih gosenic. Vnel se je boj na življenje in smrt. Muhe so se rapidno izmnožile, njihov razmah je šel na račun smrti japonskih gosenic in ni daleč čas, ko na Havajskih otokih o teh gosenicah ne bo več duha ne slaha.

Ziviljenje gre v večnemu krogu svojo pot. Clovek se niti ne zaveda, da bi ga morda ne bilo na svetu, da bi njegove naroda splo ne bilo ali pa da bi igral neprimerno važnejšo vlogo, če bi ne bilo izvestnega metuljčka, mušice, komarja ali gosenice. Ce bi ne bilo komarjev, bi bili Francozi danes gospodarji Panamskega kanala. Kako drugačno politično in gospodarsko obliko bi imela zemeljska obla. Francozi so opustili delo v Panamskem zalivu zato, ker niso vedeli, kako naj se bore proti komarjem, ki so spravili v bolnice ali celo pod zemljo na tisoč devlcev. Američanom je pa pomagal slučaj. Vedeli so namreč, da polaga komar svoja iajčeca na stebla pod vodo in da je treba sami politi jetera in močvirja ob gotovem času z oljem, pa so uničene cele generacije komarjev.

Aleksander Veliki je podlegel piku komarja ali nekega drugega mrčesa. Biilo mu je komaj 30 let, ko ga je ugrabil neznanec smrt. Kakšna greška

je točno ob osmih zvečer se vrnem, ker je mož nervozan, če ni pravočasno večerje. Po večerji se slečem in oblecem, ker je treba iti v gledališče ali na kakšno drugo večerno prireditve. Tu bi prav za prav ne smela trditi, da se oblecem. Ob 1. ponoči se slečem in grem spati — to je moja edina oblika, ki počiva vse telo. Pa se se najdejo ljudje, ki trdijo, da ženske nič ne dečamo. Ali si morete misliti, koliko energije je treba za te operacije. In ne samo to. Na zadnji maškaradi sem se moralna trikrat preoblecem.»

«Ali imate deco?» jo je vprašal novinar.

«Da! Dvoje! Vidim ju bolj redko.»

«Kdaj ste pa imeli čas, da ste rodili?»

«O, čas za to se pa že najde. Vzela sem si dva dni dopusta.»

Bata in čevljarski vajenci

Kakor vsa velika industrijska podjetja tako si preskrbuje tudi znana tvrdka Bata, naraščaj na podlagi moderne psihotehnike, čije namen je postaviti vsakega delavca ali uslužbenca na tisto mesto, za katero je najbolj sposoben. Že lani v aprilu je ustavil pri svojih tvornicah psihotehnični laboratori, ki ima namen proučiti in preizkusiti vse telesne in duševne zmožnosti vajencev ter jim dati njihovim sposobnostim odgovarjajoče delo. Koncem leta je sprejel Bata nad 200 novih vajencev, za katere je ustavil internat in posebno strokovno šolo. Letos namerava sprejeti iz cele Českoslovaške 600 vajencev. Če si zasigura najboljše moči, razpoložila po meščanskih šolah informativne pole, ki jih čitajo učitelji v 3. in 4. razredu.

V teh polah obvešča Bata dijake, da sprejeme mladinci od 14. do 16. leta, ki imajo veselje za tovarniško izdelavo obutve. Sprejeti bodo po psihotehnični izrekusnji, po zdravniškem ogledu in dvomesečni praksi v tovarni. Po končanih formalnostih pridejo v strokovno šolo, ki trajata 3 leta.Vsekodnevno se mora že od začetka sam vzdruževati. Od doma mu ne smejo pošljati denarja. Za delo v tovarni, ki pomaga po poniku v šoli, dobne vajenci, ki so demoralizirali in uničili večino njihovih bojevnikov. Slavna armada Friedricha Barbarosse je poginila 1.167 na enak način. Čeprav je položila v grob tisoče vitezov in junakov. Atene so bile hvaležne strupenje mušicam za pomoč vedno, kadar je sovražnik obegel mesto. Mrčes se pa ni omejil samo na sovražnike. V mirnem času je razsajal med Grki tako, da so ljudje umrli v masah.

V Brnu se je priglasilo za psihotehnični izpit 80 vajencev. Izpit so polagali 19. aprila. Od teh 80 izbere laboratori 35 najboljših in ugodotvornih. Kakšne so njihove rodbinske razmere. Izbrani vajenci pridejo nekaj časa še v Batovo prodajalno v Brnu, po odstopki letno. Vajenci stanujejo v internatu. Razdeljeni so na skupine po 10 ali 10 s tako zanimivim kapitanom na čelu. Žive strogo skavtsko življenje. Delo in šolski punkt je razdeljen tako, da se izrabljata vsaka minut.

V Brnu se je priglasilo za psihotehnični izpit 80 vajencev. Izpit so polagali 19. aprila. Od teh 80 izbere laboratori 35 najboljših in ugodotvornih. Kakšne so njihove rodbinske razmere. Izbrani vajenci pridejo nekaj časa še v Batovo prodajalno v Brnu, od tod pa v tovarni.

Na ta način si izbere Bata 600 novih vajencev, za katere lahko podjetje že zdaj zameča, da bodo dosegli v svojem poklicu tepe uspehe.

Ženski Landru

Francija je imela zopet svojo senzacijo. V malem francoskem mestecu Nîmes se je vršil senzacijonalni proces proti bivši usmiljenki Antoinette Scierri, ki je bila obdolžena 12 zavratnih umorov. Obdolženka je bila obsojena na smrt pod gilotino, torej bo v slučaju, da ne bo pominčena storila isto tako neslašen konec, kakor ga je storil morilec žensk prosluli Landru.

Slučaj Antoinette Scierri je zanimiv tako s kriminalnega, kakor s psihotehničnega stališča, zato da danes je ostala zagotovka kaj je bolničarka nagnala k moriti nedolžnih ljudi. Antoinette Scierri, bivša bolničarka je rodoma Italijanka in se je leta 1924 preselila v Francijo ter nastanila v mestecu Saint Gilles. Njeno predzivljenje ni bilo znano, zdi se pa, da je imela na vesti prav gotovo več težkih pregrev, če ne umorov. V omnjenem mestecu je Scierrije živel z nekim Rostignom, katemu se je izdajala za izučeno usmiljenko, hvalež se, da je tekmo svetovne vojne same vodila cel vojaški lazarjet. Dasi Italijanka s svojo zunanjostjo ni bila baš prikuljiva, ji je uspel dosegel.

Nekega dne je zbolela sosedka Scierrijeve, neka stará dama, po imenu Marie Oudan. Starci je stregla Italijanka, kajti bolezen je bila lažje narave. Stará dama je nenadoma umrla, v svoji oporoki pa je zapustila svoje malo premoženje gospo Scierri za njen požrtvovano oskrbo. Nihče ni sumil, da stará dama ni umrla naravne smrti. Slučaj je nanesel, da sta nekaj dni kasneje po smrti Oudove zbolela v kraju uglednega trgovca, brata Lachapelle. Zopet je negovala ter oskrbovala oba pacienta Italijanka. 8 dni kasneje sta bolnička umrli. Zdravnik so ugotovili, da je smrt nastopila vsled zastrupljenja, v splošnem pa se je smatralo, da sta se brata zastrupili pri uživanju mesa.

Sadistična zastrupljenjava pa še ni imela dovolj žrtv. Ko je bila nekaj mesecev kasneje kot bolničarka požrtvovana k vodovi Martin, je tudi mlada vdova že čez nekaj dni umrla vsled zastrupljenja. Zavratna morilka se je iznebila tudi svojega priležnika Rosignola. Kreplki in zastavni mož je nenašel umrl, ne da bi se vedelo za vzrok negove smrti. Značilno je, da Italijanke nihče ni osmislil zavratnega dejanja, kar je razlagati v tem, da se je navdihnilo protivštvo Sc

Palma

Vetratne Palma-kaučukaste plete in podpišti so napravljeni iz najboljše surovine, varujejo Vaše obuvalo, so tririkat trajnejši kakor usnje in Vam omogočajo elastično hojo. Ni razkošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka.

Fran Korošec, uvar
LJUBLJANA - Barvarška cesta 61
tik Poljanske ceste št. 6

sprejema in popravlja solidno, ceno vsakovrstne ure z enoletno garancijo ter izdeluje vse specijalne dele za ure

90-T

Prostovoljna javna dražba

objektiva, kuhinjske oprave ter nekaj slik se bo vrnila dne 3. maja ob devetih dopoldne v skladišču RANZINGER, Cesta na Jutno železnišče.

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, vsakravnih nadomestnih delov, pneumaticke. Posebni oddelki za popolno popravo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. - Prodaja na obroke. - Ceniki franko. "TRIBUNA" F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta 4.

Ne zamudite!
Prostovoljne javne dražbe

v četrtek 6. in petek 7. maja, vsakokrat ob devetih dopoldne

Cesta v mestni log št. 15 - (Popovičeva posestvo)

Na prodaj bodo konji (2 težki, 1 lahek), konjske opreme, razni vozovi, kočije, kosilni stoj, več oken, vrat in be okenski stopni, prazni sodi, rafno pohištvo, misalne mize, kopirna preša, prej rogove, zrcala, svetlike, ob ekre, čevljivi itd.

Interesentne si lahko stvari ogledajo od ponudnika do sreda vsak dan od desete do ene.

134

Pomladne novosti

negavice v raznih barvah, žepne robe, čipke, rokavice, naravnice, pačice, razna mla, gume in potrebščina za živilje, krejčarsko in čevljarsko ter nahi blata.

NAJNIZJE CERE. NAJNIZJE CERE.

JOŠIP PETELINC
LJUBLJANA
(ob vodi) blizu Prešernovega spomenika.

65-T

Donosno zastopstvo za SHS

event. posebje za Staro Srbijo, Slovenijo, Hrvatsko, Bosno-Hercegovino, Dalmacijo SE ODDA in sicer za specjalna mazila za vsako panogo industrije. Blago je po svoji kakovosti brez konkurenca. Firme srojnih inženjerjev, firme iz stroke mazilnih olj, ki imajo zveze z državnimi krogmi, pomorskim plovstvom, industrijskimi in avtopodjetji, razpolagajo s kapitalom in prodajno organizacijo, naj svoje ponudbe v nemškem, angleškem ali francoskem jeziku z navedbo referenc pod številko "Konkurrenzlos" pošljajo na Annonzenbüro JULIUS TENNER, Budapest IV., Servitenplatz 8.

1320

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani :: prodaja

:: premog ::

iz slovenских premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priprava posebno pravovrtni češkoslovaški in angleški koks za livanje in domačo uporabo, kovski premog, črn premog in brikelje

Naslov: PROMETNI ZAVOD za PREMOG d. d.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj, Ljubljana
Domovina cesta 15 in Gospodarska c. 2
(številka domova 1308)
Se pripravi. — Izvršitev točna, cene zmerne. 70-T

L. Mikus
Ljubljana, Domovina 15
prodaja svoje zdravje delavnice in ustrezne
potrebe za mednarodne posode.
Ponuda za izvajanje leta je velika.
Ustanovljeno 1. 1839. 102-T

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta 3.
človek, strelar, gromotnik in obrambni
človek, lastnik vodnikov,
ponudba: kapitola in ličarskega
izdelovanja posod iz plečevine za
firmič, barvo, lak in med vsake
velikosti kakor tudi posod (skrate)
za konzerve.

J. Stjepnišin
Sisak

prodaja
objektiva kamere, živila
potreb, živila
živila za sve
potreb. Od
kamere ne po
22-T rdeči kamnik. — Čusti franko

najnovejša opredeljena znamen
petrolskega plesa avtočinka,

AIDA z novo žarnico

200-500
svet moči.
Kremna bela luč
Neznašna poraba petrolica
Sveti kakor
elektrika!

AIDA

se rabí za razsvetljivo prodajalnic
uradov, gostilnic, živil, cerkev, dvo
rič, vrtov itd. „AIDA“ je pri
kladna za najmanjše in največje
prostore. — Zahtevajte prospekt!

SVARC i drug

ZNGREB, Preradovčeva ulica 1
— Isčemo zaupne zastopnike! —

— Zahtevajte takoj prospecte!

—

DIN 3000. — Pismene
ponudbe pod «Prvorstna
mod/1341» na upravo «Slov.
Naroda».

179

Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

...Mandatima in lipnim

sv. Petra cesta 26

...Mali Rogelj

NEKSTETNI
OBUSILNJE-CGULJEV

= 8. maja =

otvori tovarna čevljev

Bata

prodajalno moških, damskev in otroških čevljev

Prešernova ul. 7

Prodaja po tvorniških cenah.

Podružnice v Jugoslaviji:

Beograd
Subotica
Novi Sad
Dubrovnik

Zagreb
Osijek
Skoplje
Brod n/S.

Maribor

Split

Sarajevo
Vel. Bečkerel
Sombor
Zemun